

SGK MEVZUATINDA PRİMLERİN ERKEN ÖDENMESİ

Primlerin Erken Ödenmesinin Yasal Dayanağı Nedir?

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "primlerin ödenmesi" başlıklı 88'nci maddesinin altıncı fıkrasına göre;

"87'nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen yükümlüler, her aya ait primlerini takip eden ayda Kurumca belirlenecek günün sonuna kadar Kuruma öderler. Bu kişiler primlerini en fazla 360 günle sınırlı olmak üzere peşin olarak erken ödeyebilir. Erken ödeme halinde erken ödenen her gün için 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun ek 1'inci maddesine göre erken ödeme indirimi hükümleri uygulanır. Ancak yapılan erken ödeme indirimi, prime esas kazançtan indirilmez. Erken ödemede sigortalılık süresi, sigorta priminin ait olduğu her ayın ilk gününden itibaren, prim ödeme gün sayısına dâhil edilir. Erken ödeme yapılan ve prim ödeme gün sayısına dâhil edilmeyen sürede isteğe bağlı sigortalılığın sona ermesi halinde, sigortalılık süresinden sayılmayan günlere ait primler ilgililere iade edilir."

5510 sayılı Kanunun "prim ödeme yükümlüsü" başlıklı 87'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre;

"Bu Kanunun uygulanmasında kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası ve isteğe bağlı sigorta bakımından; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki muhtar sigortalılar hariç bu bent kapsamında sigortalı olanlar, isteğe bağlı sigortalı olanlar ve 60'uncü maddenin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerinde sayılan kişilerin kendileri prim ödeme yükümlüsüdür."

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin "sigorta primlerinin ödenme süresi ve erken ödeme" başlıklı 108'inci maddesinin 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 numaralı fıkralarına göre;

"(7) Kanunun 87'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen yükümlüler, peşin olarak en fazla 360 güne kadar olan primlerini erken ödeyebilirler.

(8) Erken ödeme indirimine ilişkin süre, ödemenin yapıldığı günü takip eden günden kanunî ödeme süresinin son gününe kadar (son gün hariç) geçen gün sayısı dikkate alınarak hesaplanır. Taksitler hâlinde yapılan ödemelerde, birden fazla taksitin erken ödenmesi hâlinde süre, erken ödenen her bir taksit içinde aynı şekilde belirlenir. Kanunun 87'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen yükümlülerin ödeyeceği prim alacağının yasal ödeme süresinin hesabında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 18 inci maddesiyle uzayan süreler dikkate alınır.

(9) Erken ödeme indirimi, ödemenin yapıldığı ayda ödeme vadesi başlamış ayın prim tutarı hariç olmak üzere takip eden ayların primlerine ödemenin yapıldığı tarihi takip eden günden başlamak üzere Cumhurbaşkanınca belirlenen indirim oranları dikkate alınarak günlük hesaplanır.

(10) İndirim miktarı, ödemesi gereken prim borcunun erken ödenen gün sayısı ve tespit edilen aylık oranın bir günlüğü ile çarpımı suretiyle bulunur. Bu miktar, ödemesi gereken prim borcundan çıkarılarak ödenecek tutar hesaplanır.

(11) Erken ödeme indirimi bu maddenin yedinci fıkrasında belirtilen yükümlülerin üniteye yaptığı ödemelerde uygulanır.

(12) Erken ödeme kapsamında prim alacaklarını dönemleri itibarıyla sınırlamaya, münhasıran tahakkuk eden prim alacakları için uygulamaya, indirimin yapılma şekli ve zamanı ile diğer usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.

(13) Bu maddede belirtilen prim ödeme yükümlüleri adına üçüncü kişiler tarafından yapılan ödemeler de kabul edilir. Bu durum prim ödeme yükümlüsünü değiştirmez ve üçüncü kişiler lehine bir hak doğurmaz.”

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un “Erken Ödemede İndirim” başlıklı Ek Madde 1'e göre;

“Amme alacağının kanuni ödeme süresinden önce ödenmesinde, aşağıda belirtilen indirim ve esaslar uygulanır:

1. Erken ödemelerde indirim, ödeme tarihinden kanuni ödeme süresinin son gününe kadar, her gün için aylık % 4 oranında uygulanır.

2. Kanuni ödeme süresinin sonunda artakalan tutarlar, erken ödeme sayılır ve diğer amme alacaklarına mahsup edilinceye kadar (1) numaralı bende göre işlem yapılır. Nakden iadelerde indirim uygulanmaz.

3. İndirim uygulanacak sürelerin hesabında bir ay 30 gün olarak kabul edilir ve ödemenin yapıldığı gün dikkate alınmaz.

4. Cumhurbaşkanı; (1) numaralı bentte yazılı oranı sifıra kadar indirmeye, % 8'e kadar artırmaya, amme alacaklarının nev'i ve vadeleri itibarıyla farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

5. Bu madde hükümlerinden yararlanacak amme alacaklarını nev'ileri ve dönemleri itibarıyla sınırlamaya, münhasıran tahakkuk eden amme alacakları için uygulamaya, indirimin yapılma şekli ve zamanı ile diğer usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

6. Bu Kanununun 41 inci maddesine göre kredi kartı ve benzeri kartlar kullanılmak suretiyle komisyonsuz yapılan ödemelerde, bu madde hükmüne göre indirim uygulamasına esas alınacak ödeme tarihi, paranın alacaklı tahsil dairesi hesabına geçtiği gündür. “

Erken Ödemeden Yararlanacak Sigortalılar Kimlerdir?

Primlerin erken ödenmesinden sadece aşağıdaki sigortalılar yararlanabilecektir.

a-Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan,

- Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar,
- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,
- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları,

- Tarımsal faaliyette bulunanlar,
- Jokey ve antrenörler.
- b- İsteğe bağlı sigortalı olanlar,
- c- İkametgâhi Türkiye'de olan kişilerden;
- Mütakabiliyet esasını da dikkate alınmak şartıyla, oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan kişiler,
- Başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar.

Buna göre erken ödeme hakkında yukarıda genel olarak sayılan 4/1-b (Bağ-Kur) sigortalıları yararlanırken 4/1-a (SSK), 4/1-c (Emekli Sandığı) kapsamındaki sigortalılar ve 4/1-b kapsamında sayılan köy ve mahalle muhtarları yararlanamazlar.

Primler Ne Kadar Erken Ödenebilir?

Primlerin erken ödemesinden yararlanacak olanlar primlerini en fazla 360 günle sınırlı olmak üzere peşin olarak erken ödeyebilir.

Erken Ödeme Halinde İndirim Nasıl Uygulanır?

Erken ödeme halinde erken ödenen her gün için 6183 sayılı Kanunun ek 1'inci maddesine göre erken ödeme indirimi hükümleri uygulanır. Erken ödemelerde indirim, ödeme tarihinden kanuni ödeme süresinin son gününe kadar, her gün için aylık % 4 oranında uygulanır. Kanuni ödeme süresinin sonunda arta kalan tutarlar, erken ödeme sayılır. İndirim uygulanacak sürelerin hesabında bir ay 30 gün olarak kabul edilir ve ödemenin yapıldığı gün dikkate alınmaz.

Erken ödeme indirimi, ödemenin yapıldığı ayda ödeme vadesi başlamış ayın prim tutarı hariç olmak üzere takip eden ayların primlerine ödemenin yapıldığı tarihi takip eden günden başlamak üzere Cumhurbaşkanınca belirlenen indirim oranları dikkate alınarak günlük hesaplanır.

İndirim miktarı, ödemesi gereken prim borcunun erken ödenen gün sayısı ve tespit edilen aylık oranın bir günlüğü ile çarpımı suretiyle bulunur. Bu miktar, ödemesi gereken prim borcundan çıkarılarak ödenecek tutar hesaplanır.

Erken Ödeme İndirimi Prime Esas Kazançtan İndirilebilir mi?

Yapılan erken ödeme indirimi, sigorta primine esas kazançtan indirilmez.

Erken Ödemede Sigortalılık Süresi Nasıl Etkilenir?

Erken ödemede sigortalılık süresi, sigorta priminin ait olduğu her ayın ilk gününden itibaren, prim ödeme gün sayısına dâhil edilir.

Erken Ödeme İndirimine İlişkin Süre Nasıl Hesaplanır?

Erken ödeme indirimine ilişkin süre, ödemenin yapıldığı günü takip eden günden kanunî ödeme süresinin son gününe kadar (son gün hariç) geçen gün sayısı dikkate alınarak hesaplanır. Taksitler hâlinde yapılan ödemelerde, birden fazla taksitin erken ödenmesi hâlinde süre, erken ödenen her bir taksit içinde aynı şekilde belirlenir.

Üçüncü Kişiler Tarafından Yapılan Ödemeler SGK Tarafından Kabul Edilir mi?

Erken ödeme indirimi kapsamındaki kişiler adına üçüncü kişiler tarafından yapılan ödemeler de kabul edilir. Bu durum prim ödeme yükümlüsünü değiştirmez ve üçüncü kişiler lehine bir hak doğurmaz.

SGK Primlerin Erken Ödenmesini Nasıl Gerçekleştirmektedir?

- Erken ödeme kapsamında prim alacaklarını dönemleri itibarıyla sınırlamaya,
- Münhasıran tahakkuk eden prim alacakları için uygulamaya,
- İndirimin yapılma şekli ve zamanını,
- Diğer usul ve esasları,

belirlemeye SOSYAL GÜVENLİK KURUMU, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ile yetkili kılınmıştır.

İşveren Uygulama Tebliği'nin "3- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (b) BENDİ KAPSAMINDAKİ SİGORTALILARIN BEYANDA BULUNMA ESASLARI VE PRİMLERİN ÖDENME SÜRELERİ" başlığının "3.3- Prime esas kazançlar" alt başlığının dördüncü paragrafında "Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların erken ödemeye ilişkin işlemleri, Kanunun 88 inci maddesinin altıncı fıkrası ve Yönetmeliğin 108 inci maddesi hükümlerine göre yürütülür." şeklinde primlerin erken ödenmesinin ne şekilde gerçekleştireceğini belirlemiştir.

Buna göre; erken ödeme indirimi erken ödeme kapsamındaki sigortalıların (genel olarak 4/1-b kapsamındaki sigortalıların) bağlı buldukları SGK İl Müdürlükleri ve/veya Sosyal Güvenlik Merkezlerine yaptığı ödemelerde uygulanmaktadır.

Saygılarımızla...

VİZYON YMM A.Ş.